

НАМЕСТО АСПИРАЦИИ ЗА ЕВРОПСКА ДЕМОКРАТИЈА - УСТАВНИ ПРОМЕНИ

Глас на јавноста
Тисма

"Господ ми дал разум да согледам што може а што не може да се промени и да направам разлика меѓу нив".

Имено, гледано од страна, надвор од политичките текови и над политичката и воопшто конкуренцијата, како некое резиме од почнатата полемика во врска со евентуалните уставни промени, би можело да се рече следново:

1. Уставните промени се комплексна и обемна работа, колку тие и да се во лимитирана форма, само за неколку работи. Па, како такви тие се непотребни во и така натрупаниот дневен ред со реформи, кои заостануваат зад аспирациите за изградба на европска демократија како услов за влез во ЕУ. Бидејќи ако на тоа се додаде непресушната енергија на политичарите за полемика, како и условно неутралната, но уште и со непресушна жед за докажување, наука и заедничката неспособност за сублимирање и за консензус, тогаш се плашам дека за завршување, односно за заокружување (доколку до тоа воопшто и дојде) на работата нема да биде доволен ниту штотуку почнатиот век.

2. Не се согласувам дека промените за избор на претседател се мотивирани од лични амбиции и не од власта воопшто, бидејќи условно најголемиот и најглавен нејзин дел не сака таква промена, а потребата од такво нешто, пак, сум ја изнел пред речиси една деценија.

Не би се согласил ниту со мислењето дека се бараат коренити промени на уставниот поредок, бидејќи сегашниот концепт на избор на претседател всушност е отстапување и не е во согласност со постојното уставно уредување. Уставното уредување, пак, е направено имајќи ги предвид и во согласност со општествено-политичкото милје, различно од претходното и компатибилно со западноевропското, во кое се има намера да се асоцира. Конкретно, тоа е конципирано според германскиот модел на парламентарна демократија со одредени модификации (на пример, премиер наместо канцелар итн.). За илустрација, кратка елаборација: при непосредниот избор на претседател има само една група добитници, а другите конкуренти (се разбира, освен воздржаните) се сигурни и неизбежни и неутешни губитници со чувство на топовска храна додека, пак, третите (албанската популација) воопшто немаат политички мотиви да учествуваат во изборниот процес доколку за таа цел и за возврат не се испазарат за нешто поконткретно, а по правило во полза на поединечен или посебен интерес. Доколку, пак, таа функција претседател се лимитира и се рационализира во согласност со уставното уредување и со парламентарниот систем, тогаш покрај локалните, главни ќе бидат генералните, општите парламентарни избори, со кои и по кои сите поголеми и значајни актери, односно

субјекти добиваат учество и улоги, навистина некои поголеми а некои помали во политичкиот систем на земјата. Па, така нема потреба од воведување на функцијата потпретседател Албанец, бидејќи постои функцијата потпретседател на Влада, која може да ја добие и Албанец (а како што редовно, по некое неписано правило, и било) и, исто така, и функција потпретседател на Собрание која, барем досега ја извршувал Албанец итн.

Покрај тоа што претставува принцип, политиката е дефинирана и како општост. Како и да е, се надевам дека за една независна личност, со трето највисоко ниво на свест и размислување за идеите, не би претставувало тешкотија не само разбирањето и дури прифаќањето на претходново размислување како неоптоварено со лични амбиции, туку и способноста да се направи разлика и да се увиди дека е во функција на општиот општествен интерес.

Богдан Иванов,
дипломиран економист

Рубриците **ФОРУМ** и **ПИСМА** ја отсликуваат нашата отвореност кон јавноста. Овде автентично објавуваме и текстови кои не се во согласност со нашата уредувачка политика.